

บทที่ 1

การเรียนรู้ และรูปแบบ การจัดการเรียนรู้

นางสาวชนาธิป ใจการุณเลิศดี รหัส 038

1. ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นนี้ ต้องเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน

บลูม (Bloom) ได้อธิบายถึง การเปลี่ยนแปลงเมื่อมนุษย์ เราเกิดการเรียนรู้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ความเข้าใจและความคิด
(Cognitive Domain)
2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทักษะคตติ ค่านิยม
(Affective Domain)
3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความชำนาญ (Psychomotor Domain)

2. ธรรมชาติของการเรียนรู้ ประกอบดังนี้

1. ความต้องการของผู้เรียน
2. สิ่งเร้าที่น่าสนใจ
3. การตอบสนองเมื่อมีสิ่งเร้าที่น่าสนใจและน่าสัมผัส
4. การได้รับรางวัล ภายหลังจากการตอบสนอง

เป้าหมายหรือความมุ่งหมายในการเรียนรู้มีดังนี้

1. การเรียนเพื่อจะรู้ (Learning to know)
2. การเรียนเพื่อปฏิบัติ (Learning to do)
3. การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน (Learning to live together)
4. การเรียนรู้เพื่อความเป็นตัวตนและเพื่อชีวิต (Learning to be)

3. รูปแบบของการเรียนรู้กับการเรียนการสอน สรุปได้ 4 รูปแบบ คือ

1. สร้างประสบการณ์ให้แน่นแฟ้น (Concrete Experience)
2. สังเกตปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น (Reflexive Observation)
3. เกิดความคิดในเชิงนามธรรม (Abstract Conceptual)
4. ชอบการทดลอง (Active Experimentation)

รูปแบบการเรียนรู้กับการเรียนการสอน สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท

1. รูปแบบการเรียนรู้กับการเรียนการสอนที่จำแนกตาม
พฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 6 แบบ ดังนี้

- 1.1 แบบแข่งขัน (Competitive)
- 1.2 แบบร่วมมือ (Collaborative)
- 1.3 แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant)
- 1.4 แบบมีส่วนร่วม (Participant)
- 1.5 แบบพึ่งพา (Dependent)
- 1.6 แบบอิสระ (Independent)

2. รูปแบบการเรียนรู้กับการเรียนการสอนที่กำหนดตามการรับรู้ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 แบบ ดังนี้

2.1 เรียนรู้ได้ดีจากการรับรู้การมองเห็นและการได้สนทนาโต้ตอบ (The Visual/Verbal Learning Style)

2.2 เรียนรู้ได้ดีจากการรับรู้ทางการมองเห็นและไม่ใช้การสนทนาโต้ตอบ (Visual/Non verbal Learning Style)

2.3 แบบการเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือกระทำหรือใช้การสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมโดยตรง (The Tactile/Kinesthetic Learning Style)

2.4 การเรียนรู้ได้ดีจากการฟังและการใช้คำพูด (The Auditory/Verbal Learning Style)

4. องค์ประกอบของการเรียนรู้

ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของการเรียนรู้

1. สมอองและระบบประสาท
2. ระดับสติปัญญาและความสามารถของแต่ละบุคคล
3. การจําการลึม
4. แรงจูงใจในการเรียนรู้
5. ความเหนื่อยล้ากับการเรียนรู้
6. ความตั้งใจและความสนใจที่จะเรียนรู้
7. สภาพการณ์ที่จะก่อ ให้เกิดการเรียนรู้

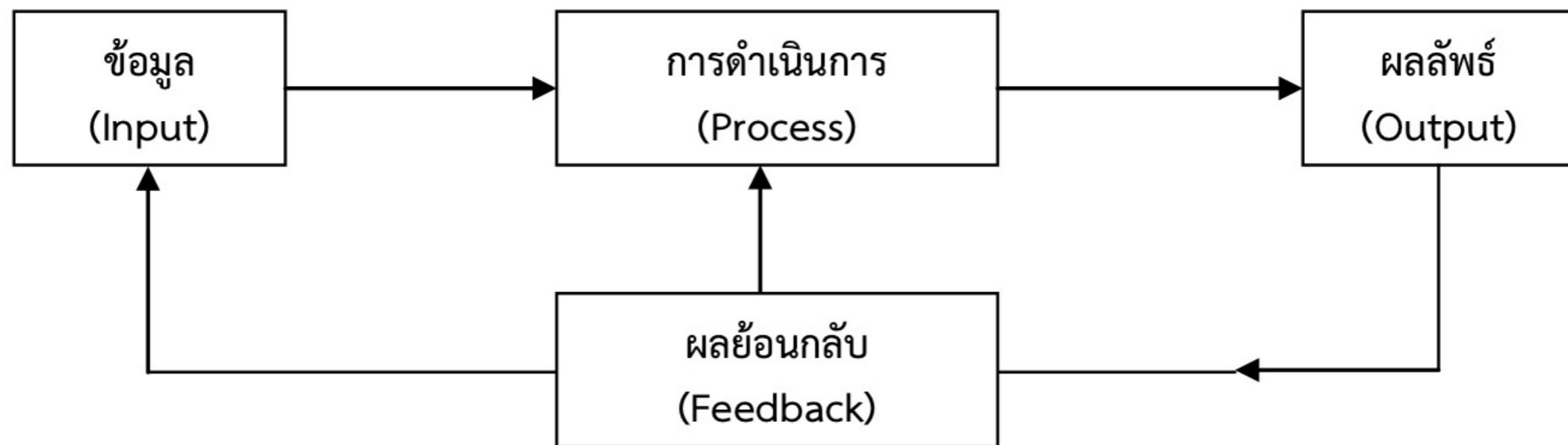
1.5 รูปแบบการเรียนรู้และการสอน

1.5.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางในการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่มีการจัดไว้อย่างมีระบบที่มาจากปรัชญา ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดโดยอาศัยเทคนิคและวิธีการสอนเข้ามาช่วย ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์

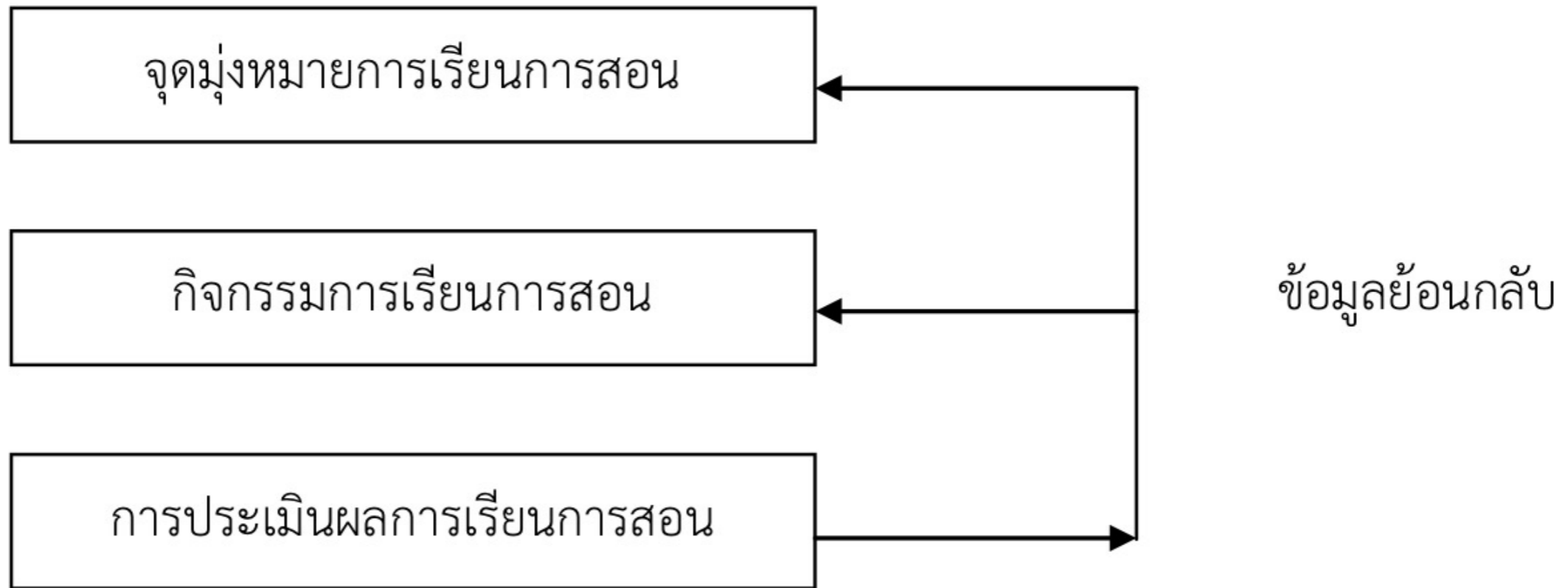
1.5.2 รูปแบบระบบการจัดการเรียนรู้

วิธีการจัดระบบ (System Approach)

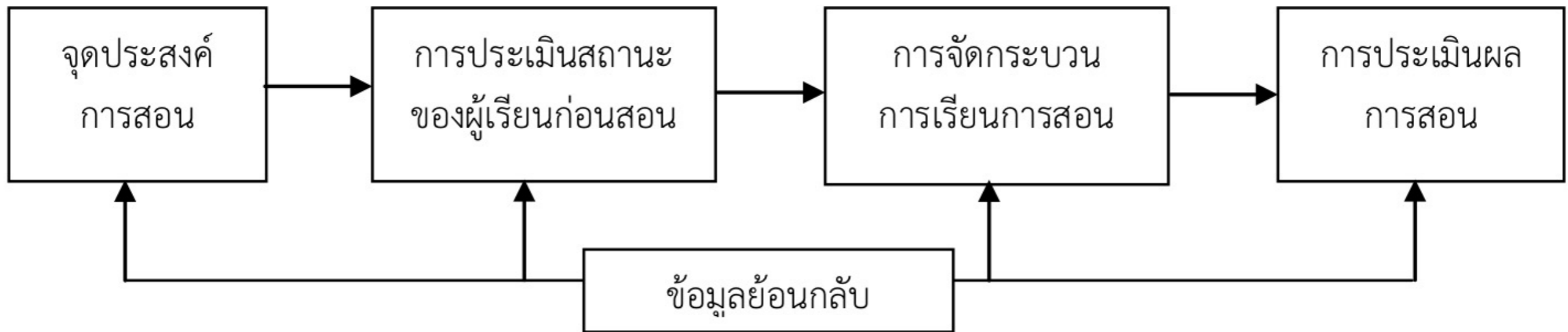
ภาพที่ 1.1 วิธีการจัดระบบ
ที่มา (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2543, หน้า 46)

ระบบการสอนของไทเลอร์

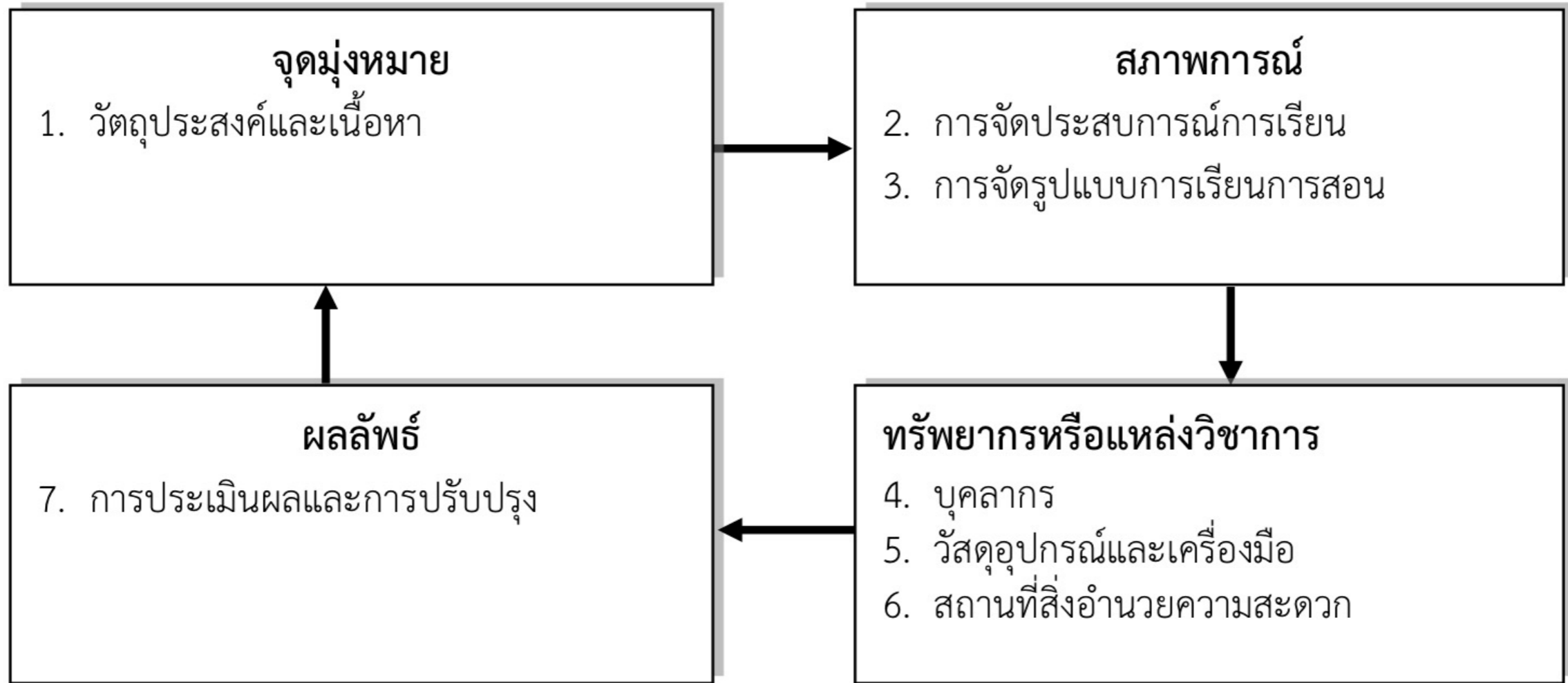
ภาพที่ 1.2 ระบบการสอนของไทเลอร์
ที่มา (Tyler, 1949, p.47)

ระบบการสอนของกลาสเซอร์

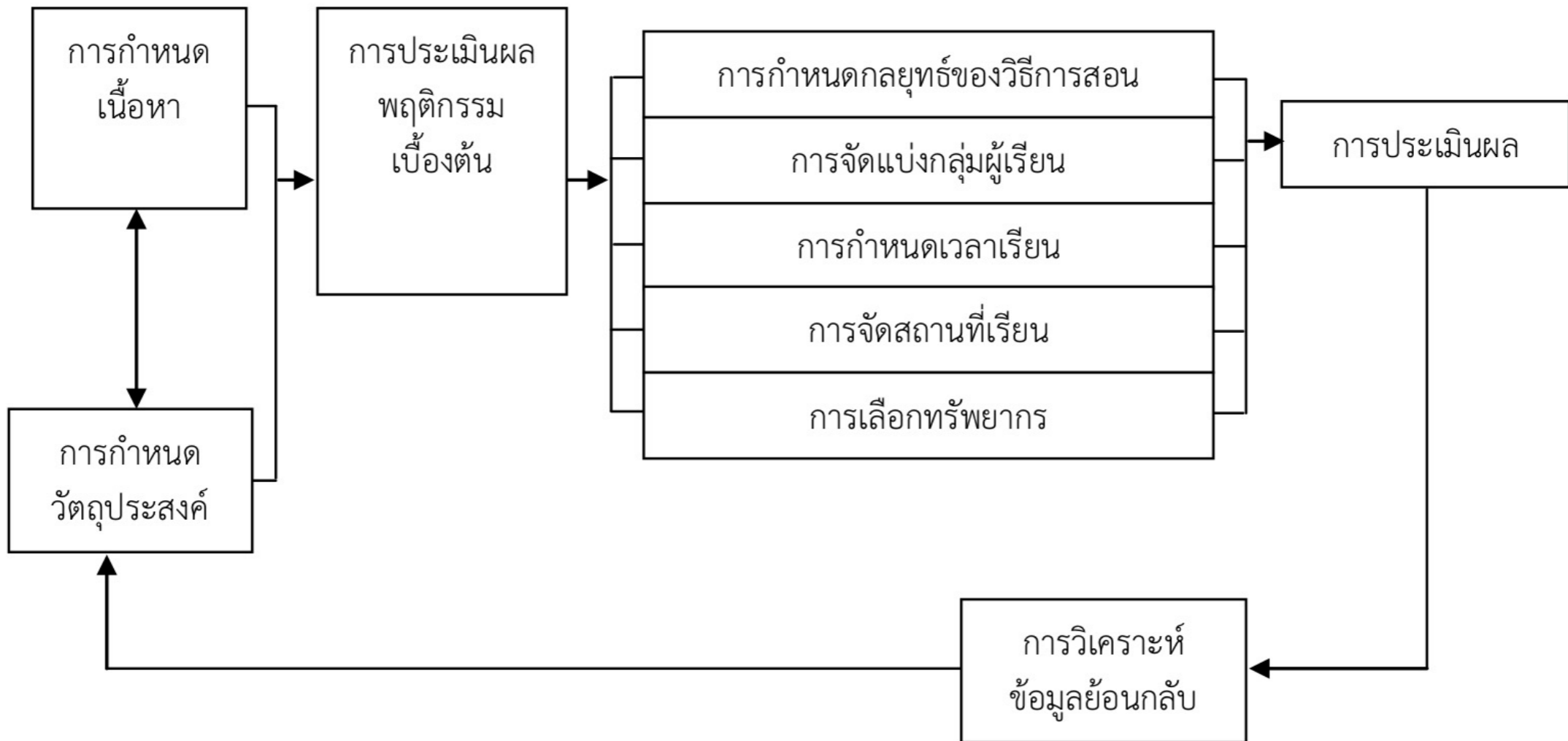
ภาพที่ 1.3 ระบบการสอนของกลาสเซอร์
ที่มา (Glasser, 1960 อ้างถึงใน อารี สันทรวี, 2540, หน้า 92)

ระบบการสอนของบราวน์ และคณะ

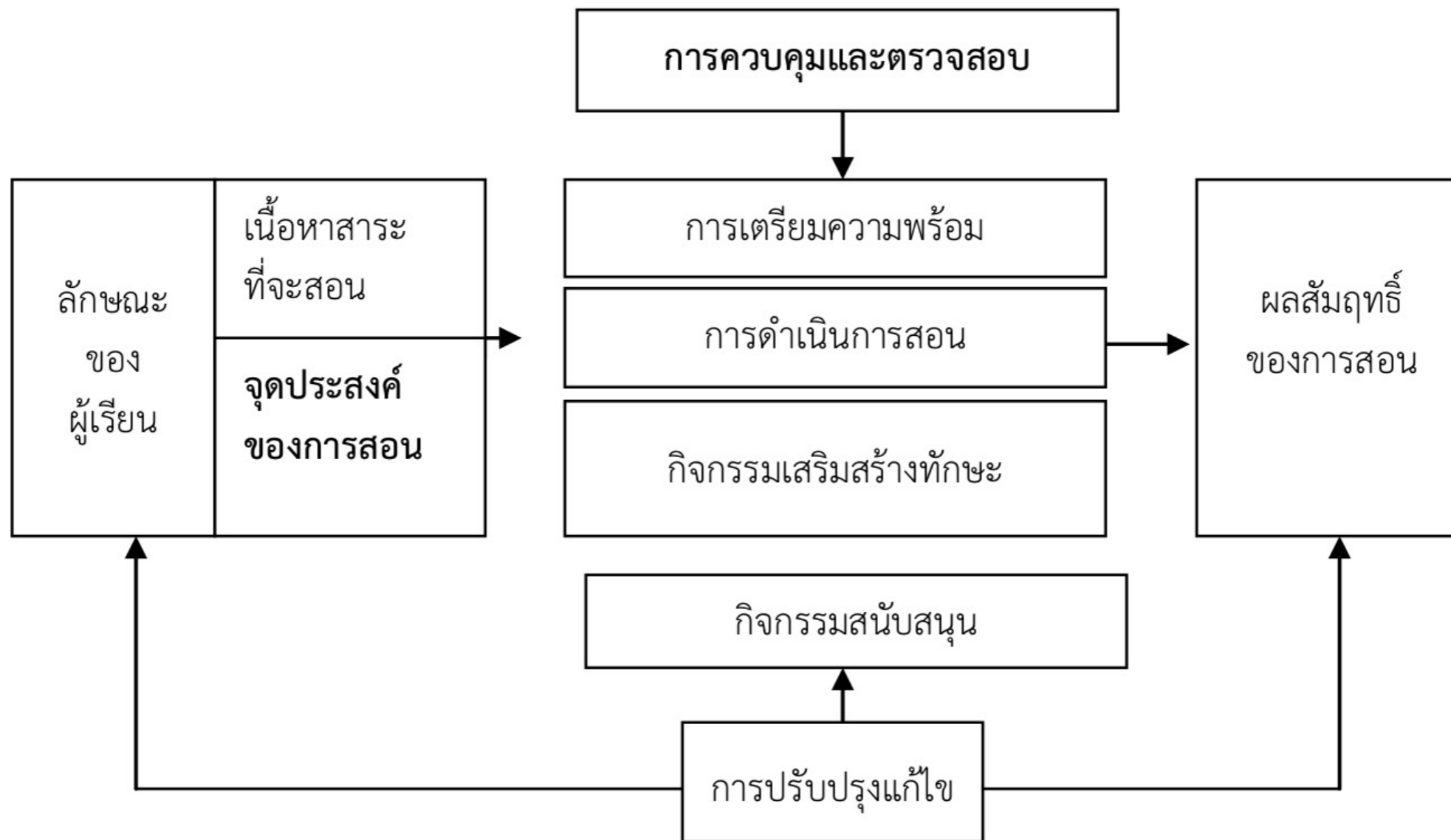
ภาพที่ 1.4 ระบบการสอนของบราวน์ และคณะ
ที่มา (Brown et al., 1977 อ้างถึงในอารี สันทรวี, 2540, หน้า 95)

ระบบการสอนของเยอร์ลาช และอีลี

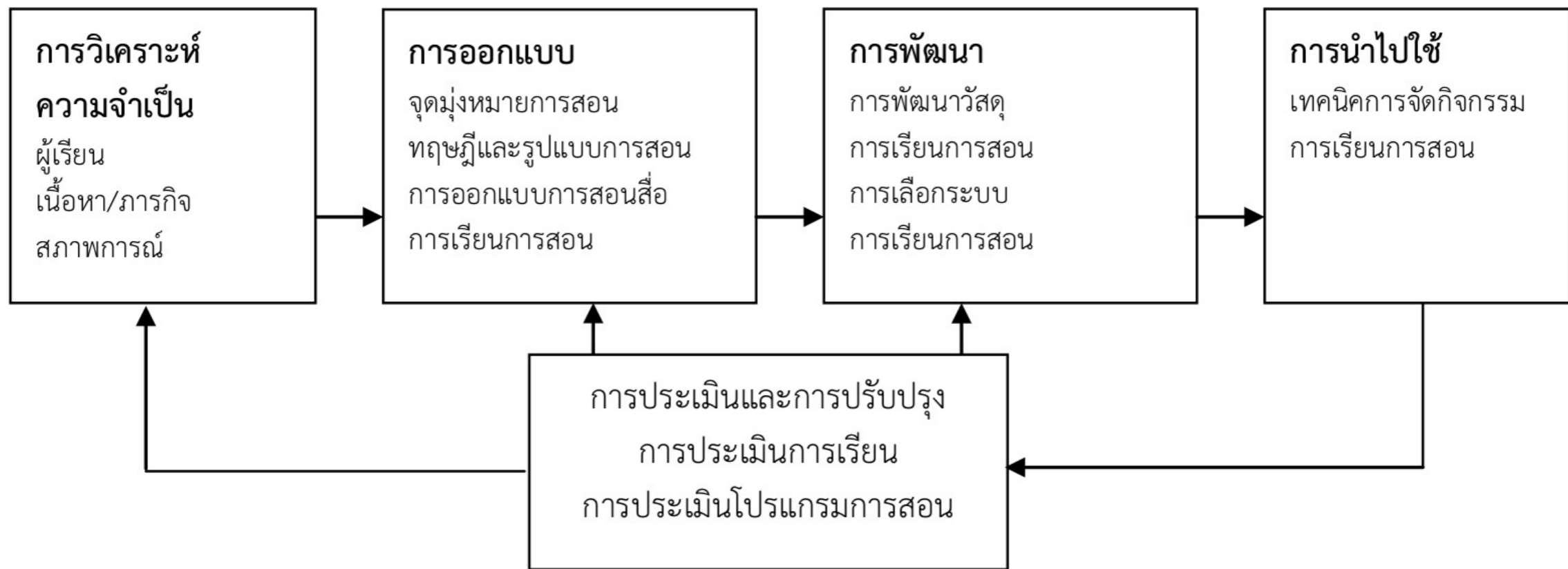
ภาพที่ 1.5 ระบบการสอนของเยอร์ลาช และอีลี
ที่มา (Gerlach & Ely, 1980, p.212)

ระบบการสอนของสังกัด อุทรานันท์

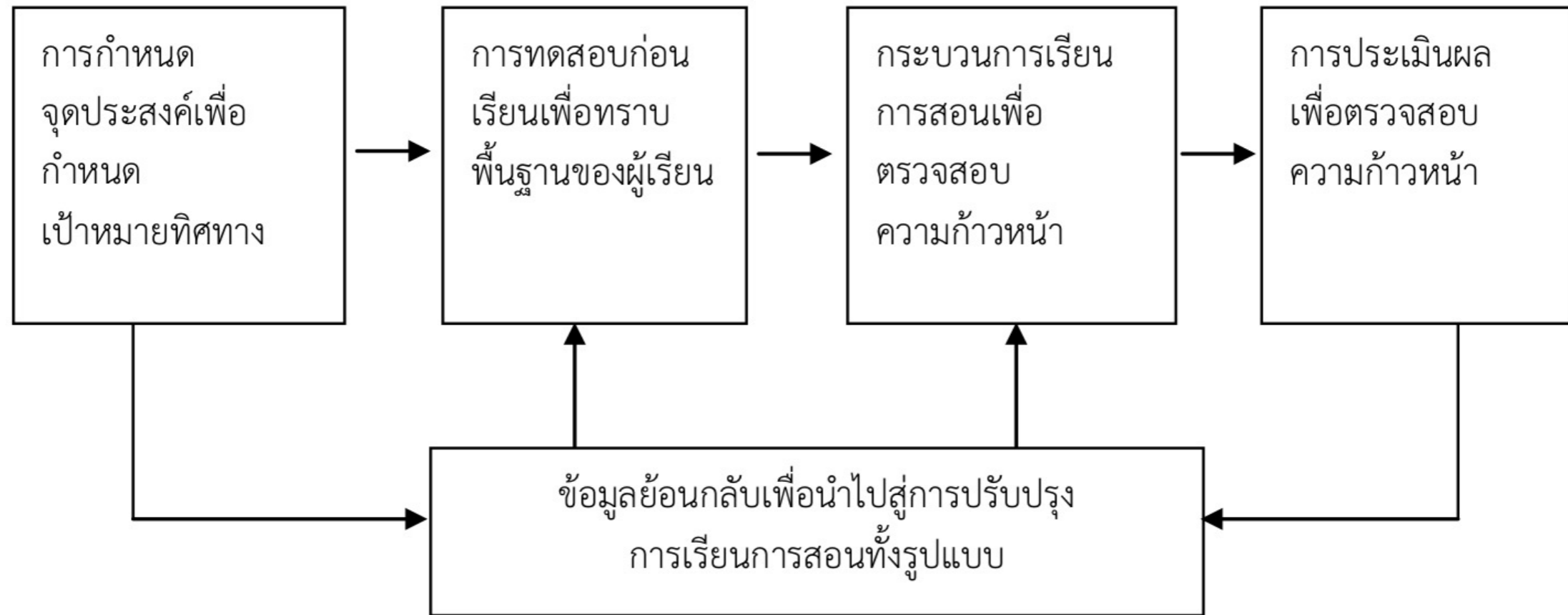
ภาพที่ 1.6 ระบบการสอนของสังกัด อุทรานันท์
ที่มา (สังกัด อุทรานันท์, 2532, หน้า 4)

ระบบการสอนของไชยยศ เรืองสุวรรณ

ภาพที่ 1.7 กระบวนการออกแบบและการพัฒนาการสอน
ที่มา (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2526, หน้า 72)

ระบบการสอนทั่วไป

ภาพที่ 1.8 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยทั่วไป และประโยชน์ที่ได้รับ

การศึกษาของไทยในปัจจุบันอยู่ในยุคของการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการศึกษาจะต้องหาวิถีทางส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาได้เต็มศักยภาพและตามธรรมชาติ ยูเนสโก (UNESCO) ได้สรุปคำขวัญของอุดมการณ์ของการศึกษาในยุคปัจจุบันว่า **การเรียนรู้ คือ ชุมทรัพย์ในกายตน (Learning : The Treasure Within)**

จบการนำเสนอ